

Inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex

Naalackersuisunut apeqquteqaat pillugu

23.10.2006

J.nr.

01.26.52.14/2006+92

All./Brev nr.

Asasara inatsisartunut ilaasortaq Astrid Fleischer Rex

Inatsisartut suleriaasissaanni § 36, imm. 1 naapertorlugu aamarsuorsiorfitoqaaq Qullissat, ukiut 35-t matuma siorna matuneqartoq, pillugu arlalinnik apeqquteqaateqarputit. Apeqquteqaatigisanni aallaavigisat tassaavoq, takornariat inuillu allat, inuerutsitsinerup kingorna Qullissaniissimasut maluginiarsimagaat, ukiuni kingullerni illut kuullu qarsullugu ikaartarfiup qanoq aserfallakkiartorsimatiginerat.

Postboks 909

3900 Nuuk

Oq/tel +299 34 50 00

Fax +299 32 54 10

Matumuuna Naalackersuisut sinnerlugit apeqquteqaatitit akissuteqarfigissavakka.

1. Illoqarfiup sajaatsuunissaa kiap akisussaaffigaa?

1979-imi Qullissani illut tallimat Qeqertarsuup Kommunanut tunniunneqarput, illullu sinneri tamarmiusut Ilulissat Kommuniannut tunniunneqarlutik. Ilulissat Kommuniata 1992-imi illuutini amerlanerit Qullissat Ikinngutaannut tunniuppai. Ullumikkut Qeqertarsuup Kommuniat qulinik, Ilulissat Kommuniat tallimanik Qullissallu Ikinngutaasa sinneri illuutigai.

Nunaminertanik atuisinnaatitaasut taakkua nunaminertani atukkaminni saliususaatitaapput, taamaalillutillu illoqarfiup eqqiluutsuunissaanik akisussaasuullutik. Nunaminertat taakkua avataanni nunaminertat salinneqartarnissaat pisussaaffiligaanngillat. Sumiiffimmut asimut pilersaarummik suliaqartoqassappat, sumiiffimmi salisarnissaq pillugu erseqqinnerusunik aalajangersaasoqarnissaa periarfissaqassaaq (aamma apeqqut nr. 6-imut akissut takuuk).

Erseqqissaatigineqassaartaaq, UPA 2004-mi Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuummik saqqummiussisoqarmat, tamatumani Naalackersuisut Qullissanik saliinissamut pisussaaffilerneqarnissaat pineqarluni. Siunnersuulli taanna itigartitsissutigineqarpoq. Tamatumunnga tunngatillugu siunnersuutip

siullermeerneqarnerani Naalakkersuisut tungaanninngaanniit erseqqissaatigineqarpoq, siunissami saliinissaq kommunip tamakkiisumik isumagisassarissagaa.

Kommunilli erseqqissaatigaa, kommunip missingersuutaani Qullissat saligaatsuutinneqarnissaannut aningaasanik immikkoortitsisoqarsimanngitsoq kommunillu ilimagigaa Namminersornerullutik Oqartussat aningaasaliissuteqarnissaat, tamatumani saligaatsuutitsinissaq pineqalissagaluarpat.

Qeqertarsuup Kommuniata pilersaarutigigaluarpaa upernaakkut 2005-imi asimut pilersaarummik suliaqartoqarnissaa. Tamannali sulii pingilaaq. Asimut pilersaarut atuutsinneqalerpat, Qeqertarsuup Kommunia sumiiffimmi nunaminertanik atugassanngortinneqartunik saliissaaq.

Tamatuma saniatigut peqatigiiffiup Qullissat Ikinngutaasa barakkersuaqarfimmi inissiat iluarsartuutilerpai siunertarisallu naapertorlugit atugassanngortissallugit. Peqatigiiffiulli sulisorisinnaasai aningaasaataalu killeqarput.

2. Ikaartarfiup iluarsartuunneqarnissaanut kina pisussaava?

Ullumikkut Qullissat Qeqertarsuup Kommuniani illoqarfiup nunaqarfiullu killeqarfiisa avataanniippoq. Taamaattumik Namminersornerullutik Oqartussat Qeqertarsuup Kommuniataluunniit ikaartarfiup aserfallatsaalineqarnissaanut aningaasaliinissaq pisussaaffiginngilaat.

3. Illutoqqat ikuallanneqassappata kikkut akuersisussaappat?

Nunaminertanik atugassanngortitsivigineqartut apeqqummi nr. 1-imi taaneqartut illut ikuallanneqarnissaannut akuersissuteqarsinnaapput.

4. Sulii Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartunik illoqarmat paaserusuppara pisortaqaarfik sorleq illunik nakkutiginnittussaannersoq?

Qullissani illut Namminersornerullutik Oqartussanit pigineqartut nalunaarsugaanngimmata, Namminersornerullutik Oqartussat pisortaqaarfii illunik nakkutiginnittuunngillat.

5. Kommuninut illunik atuisartunut attartornermut akiliisitsisoqalersinnaanerluni?

Siuliani taaneqareersutut Namminersornerullutik Oqartussat Qullissani illunik pigisaqanngillat taamaattumillu Namminersornerullutik Oqartussat kommunit illunut atugaqartunut akilleeqqusisarnissamut pisussaataitan-

ngillat. Tamatuma saniatigut illumik piginnittoq, tamatumani kommunip illu atugarippagu, akiliuteqartarnissamut akileeqqusisinnaavoq.

6. Isumaga malillugu illoqarfik takornarianut takoqqusaarutigineqassanngilaq salinneqaqqaartinnagu. Naalackersuisut tamanna qanoq isumaqarfigaat?

Naalackersuisut isumaqarput, illoqarfik takornarianit takusarneqarsinnaalluartoq – aamma suli salinneqarsimangikkaluarpuu. Naalackersuisut isumaqarput, Qullissat pissutsit arlallit pequtigalugit takornarianit takuniagassatut soqutiginaateqartoq.

Siullermik tamatumani nuna kulturimut tunngassuteqartoq pineqarpoq, Kalaallit Nunaata, sorsunnersuup nalaani kingornalu, siornatigut aamarsuorsiorfittut ingerlaasianik ersertitsisoq. 1940-kkut tikillugit Qullissat, ilisimaneqartut naapertorlugit, Kalaallit Nunaanni inoqarfiit annersaraat 1.400-nik innuttaqartoq.

Aappaattut Qullissat tassaapput naalagaaffiup nunaqarfinnik matooraaneranut Kalaallit Nunaannilu innuttaasut suliffissuaqarfit ineriartornissamut aalajangeraneranut assersuutissaqqissoq G-60-ilu pillugu oqaluttuarinninnissamut aallaaviusinnaasoq.

Pingajuattut Paatuuni november 2000-imi qaqqami sisoortoqarnerani pinngortitap nukissuisa qanoq sakkortutiginerannik Qullissat assersuutissaavoq. Qullissanut tikeraarnissaq qaqqallu sisoorfiusup takuniarneqarnissaa misigisassaassapput soqutiginaateqartut. Peqatigitillugumi qaqqap sisoornerata takutippaa, Nuussuup nunataata annersaa ukiuni tuusintilippassuugunartuni qanoq iliartorsimanera.

Qullissat imatorsuaq eqqaavigineqarpallaarsimangikkaluarput, taamaattorli assersuutigalugu USA-mi "ghost towns"-itut (illoqarfittut aliortugaqarfittut) taaneqartartunut eriagisassanullu assingusuusinnaalluni.

Qeqertarsuup eqqaani takornarianik isumaginnittuusartut Qullissanut Paatuunullu angalatitsisarsinnaapput. Tamatumunnga tunngatillugu Destination Disco kommunit peqatigiiffillu Qullissat Ikinngutaat peqatigalugit allagartarsuarnik paasissutissanik nivvingaassuisinnaapput pisariaqarpallu talinniarnermi ajornartorsiutaasartut pitsanngorsaavigineqarsinnaallutik. Eqqarsaatersuutigineqarsinnaavoq illuni aserfallappallaarsimangitsut ilaanni saqqummersitsivimmik pilersitsisoqarsinnaanera. Siunertanut taakkununnga Nukiit immikkoortitaaniit tapiiffigineqarnissamut qinnuteqaateqartoqarsinnaassaaq.

Takornariaqarnermut tunngassuteqartut eqqarsaatigalugit, sumiiffiup ataatsimoortumik pilersaarusiorfigineqarnissaa tapersorsorneqarsinnaavoq. Tassunga ilanngullugu nunap kulturimut tunngassuteqartup piunnartinneqarnissaa, taamaalilluni sumiiffiup oqaluttuassartaa suli takuneqarsinnaasarniassammat.

Tamatununga ilassutitut oqaatigineqarsinnaavoq, Qeqertarsuup Kommuniata kommunimut pilersaarutaani kingullermi aalajangersarneqarmat, sumiiffimmut asimut pilersaarummik suliaqartoqarnissaa. Asimut pilersaarummi eqqarsaatersuutit taakkua ilanngunneqarsinnaapput, nunalu kulturimut tunngassuteqartoq

eriagisassatut asimut pilersaarummi sukumiinerusumik aalajangersakkani aalajangersaavigineqarsinnaalluni.

TaamatuttaaQ siornatigut Qeqertarsuup Kommuniata siunnersuutigaa, Qullissat iluarsartuussivigeqqinneqarnissaannut ukiunut marlunnut kommune pilersaarummik suliaqarnissaa. Pilersaarutip imarissavaa illut sorliit atorneqartussatut iluarsartuunneqarnissaat, sorliit atorneqaratik pigiinnarneqarnissaat nunaminertallu sorliit saliivigineqarnissaat. Apeqquummi nr. 1-imi taaneqareersutut Qeqertarsuup Kommuniata ilimagigaluarpaq Qullissanut asimut pilersaarummik upernaakkut 2005-imi suliaqartoqarnissaa. Pilersaarut taanna piviusunngortinneqanngilaq.

Asimut pilersaarut atuutsinneqalerpat Qeqertarsuup Kommunua sumiiffimmi nunaminertanik atugassanngortitanik saliineq aallartissavaa. Maannakkuugallartoq ukiut marluk ingerlaneranni iluarsaanissanut saliinissanullu katillugit aningaasartuutissat 4,8 mio. kr.-it naatsorsuutaagallarpur. Qeqertarsuup Kommuniata naatsorsorpaa, sulisartut sisamat ukiuni marlunni sulisinneqarsinnaassasut, tamatuma saniatigut ilimagineqarpoq Qullissat Ikinngutaat pisariaqarfiatigut sulinermut peqataasarnissaat.

Qeqertarsuup Kommuniata siornatigut Mellefolkeliget Samvirke peqatigalugu suliarortitsinissamik aaqqissuussinissamut periarfissanik misissuivoq, tamannalu kommunimut aningaasartuutissanik ikilisitsisinnaalluarpoq. Kommunip suliaq misissuiffigaa, periarfissatulli piviusunngortinneqarsinnaanngitsutut nalilerlugu. Apeqquummi nr. 1-imi taaneqareersutut, Qeqertarsuup Kommuniata nalilerpaq, Qullissat saligaatsuutinneqarnissaat Namminersornerullutik Oqartussanit aningaasaliiffigineqartussaasoq.

Qeqertarsuup Kommuniata Qullissat Ikinngutaat suleqatigalugit sumiiffimmut asimut pilersaarusiornissamut kissaatigisaa Naalakkersuisut isumaqataaffigaat. Qeqertarsuup Kommuniata kissaatigissappagu Avatangiisinut Pinngortitamullu Pisortaqarfik asimut pilersaarummik suliaqarnermi najoqqutassiisuussaaq siunnersortaassallunilu.

Ikinngutinnersumik inuulluaqqusillunga

Asii Chemnitz Narup

Peqqissutsimut avatangiisinullu naalakkersuisoq